

**13. Poistenie podnikateľských subjektov. Možnosti krytia škôd. Poistné, druhy poistného. Poistenie prerušenia prevádzky. Poistenie vývozných úverov proti komerčným a politickým rizikám. Stanovenie poistnej sumy. Nadhodnotenie a podhodnotenie, jeho vplyv na poistnú sumu a poistné plnenie.**

**Možnosti krytie škôd:** vlastné zdroje, úvery, poistenie

**Výhody krytia rizík poistením:**

- finančné zdroje sú prakticky disponibilné v plnej výške škody podľa rozsahu poistného krytia
- finančné zdroje nie sú závislé od výšky vkladov (poistného) poistených subjektov
- výška náhrady (poistného plnenia) je objektivizovaná podľa jednotných pravidiel a jednotných prístupov
- výška náhrady zodpovedá rozsahu dojednaných poistných podmienok
- výška poistného (cena) je tým menšia, čím je poistené riziko lepšie plošne rozložené a na čím dlhšiu dobu je poistenie uzavreté

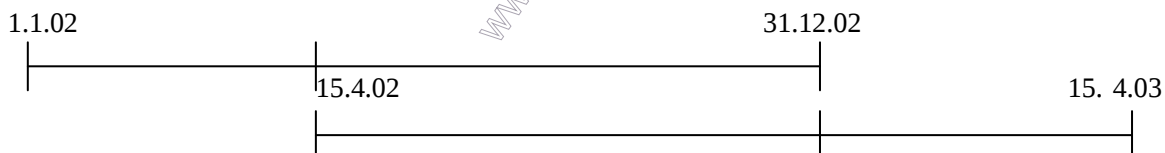
**Poistný trh** – spoločenské prostredie a územie, na ktorom pôsobí ponuka a dopyt po produktoch poistenia. Poistný trh je živý, dynamicky sa rozvíjajúci organizmus, na ktorý pôsobí množstvo vnútorných a vonkajších faktorov.

**Bežné poistné** – poistné určené na dohodnuté poistné obdobie, ktorým je obyčajne kalendárny rok. Bežné poistné a jeho platenie je dôležitým bodom poistnej zmluvy. Možno dohodnúť ročné, polročné, štvrťročné alebo mesačné poistné obdobia, podľa zvyklostí a podmienok jednotlivých poisťovní.

**Jednorazové poistné** – poistné zaplatené naraz na celé obdobie platnosti poistenia.

**Podpoistenie** – poistné krytie alebo poistné, ktoré nezodpovedá poistenému riziku. Základ na výpočet poistného a stanovenie výšky poistného bol nižší, ako je objektívne ocenenie rizika. V prípade poistnej udalosti poskytuje poisťovňa poistné nižšie, a to v pomere, v akom je skutočne platené poistné k poistnému, ktoré sa malo správne určiť.

**Zaslúžené a nezaslúžené poistné**



nezaslúžené poistné sa odloží do rezervy budúcich období

**Splatné poistné** = „zročné poistné“, poistné, ktoré je splatné v tom-ktorom období maximálne do 3 týždňov od uzatvorenia poistnej zmluvy (potom až 6 mesiacov – 6 mesačná poistná ochrana)

**Predpísané poistné – Zaplatené = Nezaplatené alebo dlžne poistné**

**Bežne platené poistné** – platí sa v splatných obdobiach, na ktorých sme sa dohodli, môže byť ročne, štvrťročne, polročne alebo mesačne platené. S tým súvisí aj výška poistného a zľavy, lebo napr. pri ročnom pracovníčka vykoná len raz operácie za to zľava cca 4%.

**Jednorázové poistné** - poistné zaplatené naraz na celý čas platnosti poistenia

**POISTENIE PRE PRÍPAD PRERUŠENIA PREVÁDZKY**

**I. Rozsah poistenia**

Poistenie pre prípad prerušenia prevádzky sa uzatvára ako doplnkové poistenie PO, ktoré majú poistenie majetku pre prípad poškodenia alebo zničenia vecí životnou udalosťou.

## II. Predmet poistenia

Zisk z obratu tvorený predajom obchodného T, predajom vl. výrobkov ako aj zisk z poskytovaných služieb, stále N a mzdy zamestnancov. Predmet poistenia sa poisťuje proti riziku strát vzniknutých prerušením P, ktoré bolo spôsobené následkom vecnej škody, vzniknutej v priestoroch označených v PZ ako miesto prevádzky.

Vecná škoda je definovaná ako poškodenie, zníženie alebo strata vecí slúžiacich na podnikanie, ku ktorým došlo v priestoroch uvedených v zmluve v dôsledku:

- požiaru, výbuchu alebo blesku
- pádu alebo nárazu pilotovaného lietadla
- hasenia, demolácie, odpratávania trosiek v súvislosti s niektorou z uvedených udalostí

## III. Výluky z poistenia

Poistenie sa nevzťahuje na vecné škody spôsobené:

- dôsledkom vojnových udalostí, štrajku, občianskych nepokojov a teroristických akcií
- dôsledkom zemetrasenia a vplyvu jadrovej energie
- v dôsledku povodní a záplav
- v dôsledku pôsobenia el. prúdu na elektrických zariadeniach sprevádzané al. nesprevádzané vznikom ohňa

Z poistenia sú vylúčené:

- zničenia, strata alebo poškodenie hotovosti, CP, dokumentov, rôznych nosičov dát, obchodných kníh alebo písomnosti akéhokoľvek druhu
- N na suroviny, pomocné a prevádzkové látky, daň z obratu, spotrebné dane a vývozné clá, licenčné poplatky, zisky a N, ktoré nesúvisia s obchodnou alebo výrobnou činnosťou

Poisťovňa nie je povinná plniť v plnom rozsahu najmä:

- následné škody, ktoré boli zväčšené mimoriadnou udalosťou (taká udalosť, ktorá nie je v príčinnej súvislosti so vznikom poistnej udalosti)
- škody, ktoré vznikli v súvislosti s úradne nahlásenými obmedzeniami prevádzky alebo obnovy
- poisťovňa je oprávnená poistné plnenie znížiť, ak malo vedome porušenie povinnosti podstatný vplyv na vznik PU.

## IV. Spôsob dojednania poistenia

Poistenie si môžu dojednať PO, ktoré vedú podvojné účtovníctvo, majú poistený majetok a ktorých prevádzky sa nachádzajú na území SR.

Poistenie sa dojednáva na dobu neurčitú s dobou ručenia 12 mesiacov po vzniku PU. Výnimku tvorí poistenie miezd, ktoré sa dá dojednať na dobu viac ako 12 mesiacov.

## V. Výška poistného

Výška poistného sa vypočíta ako celková suma jednotlivých položiek krát príslušná sadzba v závislosti od typu prevádzky.

## VI. Výpočet poistného plnenia

Plnenie poisťovne  $O12 - O_{00} = R_0$

O12 – obrat za predchádzajúci celý rok

O<sub>00</sub> – obrat za oceňovacie obdobie

R<sub>0</sub> – rozdiel obrátov

PP za zisk =  $R_0 \times \text{Zisk} / O12$

PP za stále N =  $R_0 \times \text{Stále náklady} / O12$

PP za mzdy =  $R_0 \times \text{Mzdy} / O12$

Oceňovacie obdobie je obdobím 12 mesiacov od vzniku poistnej udalosti až do toho dňa v ktorom už nedochádza ku žiadnym stratám v dôsledku prerušenia prevádzky.

Poistený sa na plnení podieľa dohodnutou spoluúčasťou:

- hradí všetky škody, ktoré vzniknú prvé 3 dni po poistnej udalosti
- 5% na celkovom poistnom plnení

## VII. Povinnosti poisteného

Poistený má najmä tieto povinnosti:

- poistený musí dbať, aby PU nenastala, najmä nesmie porušovať povinnosti smerujúce k odvráteniu alebo zmenšeniu nebezpečia vzniku PU
- oznámiť poisťovni všetky zmeny v náležitostiach, ktoré tvoria súčasť podkladov pre dojednanie poistnej zmluvy
- poistený je povinný viesť podvojnú účtovníctvo a do 5.4. bežného roka poskytnúť poisťovni ročnú účtovnú závierku
- poistený je povinný oznámiť poisťovni, ak má dojednané poistenie pre prípad prerušenia prevádzky aj v inej poisťovni

## VIII. Povinnosti poisťovni

- po vzniku PU musí okamžite začať so šetrením príčin PU a rozsahu škôd
- po ukončení šetrenia má povinnosť potvrdiť alebo vyvrátiť oprávnenosť nároku poisteného, prerokovať to s poisteným a určiť výšku poistného plnenia.

Poisťovňa je oprávnená uplatniť námietku podpoistenia, ak je v prípade vzniku PU poistná suma dojednaná v poistnej zmluve nižšia ako je poistná hodnota. V tomto prípade poisťovňa uhradí len tú časť, ktorá je v rovnakom pomere k celkovej škode ako poistná suma k celkovej poistnej hodnote.

## IX. Platenie poistného

Poistné platí poistený v dohodnutých splátkach a dohodnutej výške. Sadzba poistného je uvedené v poistnej zmluve a jej výška závisí od druhu činností, ktoré poistený vykonáva v poistených prevádzkach. Rozhodujúcimi ukazovateľmi pre výpočet sú:

- výška dosahovaného zisku
  - výška dosahovaných stálych N
  - výška vyplatených miezd zamestnancov vrátane mzdových prídavkov a zaplatených príspevkov do fondov.
- V prípade spornej PU sa môže poistený a poisťovňa dohodnúť, že výšku poistného plnenia určí znalec.

Poistná sadzba – uvedená v každej zmluve 4,8 %.

### Podklady pre výpočet poistného:

1. poistná suma, ktorú poistený dojedná ako najvyššiu sumu poistného plnenia
2. hodnota vecí vedená v účtovníctve
3. obstarávacia cena

### Postup pri stanovovaní poistného:

1. Podľa jednotlivých špecifik sa vyhladá poistná sadzba
2. Sadzba sa zníži o dohodnutú spoluúčasť
3. Upravená sadzba x poistná suma = základné poistné  
Základné poistné pre dané poistenie
4. + prirážka za okolnosti zvyšujúce riziko
5. – zľava za okolnosti znižujúce riziko

### Poistné pre dané poistenie za rok/ Ročné poistné za vec jednotlivú

6. Spočíta sa ročné poistné za celú poistnú zmluvu = agregované poistné.

Ak na agregované poistné uplatníme zľavu = reálne poistné, ktoré máme zaplatiť.

## Poistenie vývozných záruk

Poistenie kryje vývozcu alebo banku, ktorá vystavila záruku pred rizikom použitia a neoprávneného použitia alebo zadržania záruky. Konkrétne sa jedná najmä o nasledovné typy záruk:

- za ponuku (bid bond),
- za predplatbu (advance payment bond),
- za dobré prevedenie kontraktu (performance bond),
- za zádržné (retention money bond).